

محل مطبعه و اداره :

جفـال اوغلندۀ امنيت
صندوغي جوارندۀ
شنكول يقوشندۀ
۲۲ نومبرو

مستشرقین

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكمزه ووافق آثار
جدیدہ مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدلمہین آثار اعادہ اولنماز

دیر ، فلسفہ ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیاندرہ و بالخاصہ احوال و شئوہ اسلامیدر بحث ایرد و هفته دہ بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتدہ نسخہ سی ۵۰ پارہ در

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسہ سنوی

۲۰ غروش فضلہ آلنیر

آبونہ بدلی

سنہ لکی	التی آیلنی	غروش
ممالک عثمانیہ ایچون	۶۵	۳۵
روسیہ	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیہ	۱۷	۹

ایچوندر ؛ او زمانك مرورندن صکره دستور حرکت اوله نازلر .
صوکره ؛ بو آدیاندن مقصد عالمده ارواحی اقصای درجاته تعالییه
مستعد بر حاله کتیرمک غایه سنه معطوف بر حادثه ، بر انقلاب
احداثندن بشقه بر شی دکدر . زیرا روحك او مرتبه به اعتدالی
طبیعت بشریه یی اولجه اوکا اعداد ایله قابل اوله بیلیر .

ایشته بوایکنجی مرتبه ، که روحك تمایلاتی هوساتی تحدید ایچون
ممکن الوصول اولان مراتبک نایه سی اولدیغی ادعا ایدیوروز ، اعتدالندن
عبارتدر . اوت ، اعتدال اوقانون اعظمدرکه هرشیئك وجودی
هرشیئك بقاسی اونکله قائمدر . بوکا برهانمی ایستیورسك ؟ بوتون
شوکائات سفلیه وعلویه باق ، اك بسیط بر ذره مادیه دن قبه سماده
پارلایان اك بیوک ییلدیزه وارنجیه قدر بوتون موجوداتی نظر امعان
اوکندن کچیر . کوره جکسك که جمله سنك مدار وجود وبقاسی ، اساس
کمال وانتظامی انحق اعتدال اولدیغنه هر بری بر لسان ناطق کسلمشدر .

اوت ، اعتدال هرشیئك ، نظامی ، هرشیئك ناظمیدر . اشیادن هیچ
برنده کی کالی اعتدالندن باشقه برشیئه عطف ایله ایضاح ممکن اوله من ؛
نصل که ینه اشیاده کوربان اهنکسزلك اعتدالک فقد اتندن باشقه
بر سببله تعلیل ایدیلا من .

بوتون علمای ارض عنندنه هیچ شبهه قلماسق شرطیه ثابت
اولمش حقایقنددر که اعتدال بوتون اعمالک اساسی اولق ، جسمانی
روحانی بوتون حاجاتک حدودینی تشکیل ایتک ایجاب ایدن برقانوندر .
آخرته یوکسك درجاته نائل اولق انحق بر طاقم خصائص
روحیه یی اولدورمکله ، روحی مفطور اولدینی تمایلاتندن منع ایچون
طاقت بشرک فوقده آغیر بر طاقم ریاضتله محکوم ایتمکله قابل اوله بیلیر ،
ظنی بسله یان زهادک احوالی مشهور « لاروس » اوزون اوزادییه
اکلاتیور ؛ بو طاقمه یانحق یک ایلری کیدن مجنونلردن صدوری ممکن
اوله بیلن بر طاقم وحشتلر اسناد ایدیورده صوکره دیورکه : طبیعتک
کندی اوزرلرنده کی تأثیرینی اولدورمک ایسته یین بوزاهدلر حقیقت حالده
کندیلرینی تعذیب ایدن شهواتک قربانی اولدیلر . زیرا بوتون تمایلات
طبیعیه لرینی حدود معتدله سی دائره سنده تسکین صورتیه تنظیم ایده جکاری
یرده جنتلری سائقه سیله اوتمایللری کوکندن قالدیرمق ایسته دیلر .
بوتون ملتلر روحك هوساتنه ، تمایلاتنه قارشى افراط ایله تفریط
آره سنده چالقنوب طورورکن بردن بره افاق حقیقت نور عالمکیر اسلام
ایله منور اولدی ، سیای پاک فضیلت اوزرنده کی نقابی آتهرق اولانجه
نورانیته تجلی ایتدی .

محمد عاکف

برصحنه کرینده که ، کوسترمه ده بریر ،
بیك لانه ژولیده ، هزاران سونوک آمال .
یوزلرجه یانق سینهل ، ماتمزه مادر .
یوزلرجه صولوق چهرهل ، بی والده اطفال .

§

برصحنه دلسوز فجایع که — یاقیندن
کورمک دکل — ایتک بیله برلظه تنجیل .
انسانده براقاز — نقدر اولسه — تحمل

§

حالكجه براز یاردم ایت ای صاحب وجدان ؟
وجدانی اولانلر ایدر ابدال صروت
هم نوعنه ، هم عرقنه ، هم دیننه البت .

تپه دلتی زاده

کامل

زواللی اختیار

الواح سفالندن

آجم ، آجم .. نه اولور ؟ . آه بر دیلم ایتک !
آجم ، سفیل اوت ؛ یوق جیمیده اون پاره
صوغوقده تدریه ریک چوق دولاشدم آواره ؛
فقط کیم اکلایه جق ، کیم بو دردی کشف ایده جک ؟ .

کولن ، کزن ، قونوشان بر یغین قوی ، مسعود
بوتون حیاته حارت ، سرور دییه ن بکر
بیلیرمی یوقلنی ؟ هیهات ! او بر فرح بکر ؟
کیدوبده صیرلانیوه رسه م ، نه سویله سه م بی سود ؛

« چالیش قازان ! » دیه جکار . قیریلمسیدی قولم
دیله جیلکمی ایدردم ؟ . فقط علیل ، مضطر
قالیرسه چاره ندر بر پدر ؟ . یتیم وار ؛
کیدینجه آنه سی ایواه ! قاپاندی ایشه یولم .

آجم ، آجم ... قانایور پارمغمده اوح ... چیپلاق
چامورده ، قارده کزرسك دمیر دکل یا ایاق ! .

۱۰ شباط سنه ۱۳۲۶

اسحق رافت

فك صوك صفحاتی مناسبته

فك نظریه لری — بالعموم موجوداتک ذی حیات اولیئی — موجوداتک
منشأ اصلیی قوتدر — قوت بردر و ازلیدر . — کائناده هر شی
اضافی ونسیدر — مبدأ وانها یوقدر .

اساس فک حادثات ووقوعات عالمدن مستخرج نظریاته مبتنی اولدینی
ارباب مطالعه عنندنه مسلم بر حقیقتدر . وقوعات و مشهوداته ، شئون کائناته
ابتداء ایدن واساسلریکی بر حادثه ظاهر اولمدقجه صحت و قیمتنی غائب ایتزلر .

« آسیای وسطی فلا کندیده لری ایچون »

تعاون

— اصحاب حمیه —

برصحنه که ، برآنده چوکن دود فلاکت
آلتنده بوغوق ... آه غربان کی مؤلم ...
برصحنه که ، شهبال سیرنك سفالت
اوستنده کریمش ، ... شب هجران کی مظلم .

کره مزده ادراك و تمیز صاحبی انسان را که تاب دایت ظهور نیدن بری بگونه قدر کلوب کچن انسان از رسیده محیطه نسبتله فضله جه بر نفوذ نظر و ادرا که صاحب اولان ممتاز دماغ کور کولرینه، مستند بر قانون بر نظریه فیه تأسیس ایلمشردر که فک شعبات مختلفه سنده موجود اولان بو نظریه لکه همان کافه سنک درجه و ثوق و صحتی اوزمان ایچون مشهود انسان اولان وقوعات و تظاهراته بایدار قلمش و مرور ازمان ایله دماغ انسانی کور کوده . طویغوده پیدای حساسیت و رقت ایتدکچه مشهود اولان یکی حادثاته قارشی یکی نظریه لر تأسیس ایده کله در . بو محاکمه مزه نسبتله فک صوک نظریه لرینک ده الی الابد بایدار قاله جغنی ادعا ایتک امثال سابقه سنی کوز اوکنه المامق دیمکدر که بونی عقل سلیم قبول ایده مز . فقط بو محاکمه نیک ضدی اوله رق محقق بو نظریه لر محکوم سقوطدر دیه ادعا ایتکده عبثدر . چونکه فنده اوله نظریه لر موجوددر که بدایت تأسیس لرندن بو آنه قدر حالا قیمت و صحت لرینی محافظه ایتدکده در لر . (نیوتون ، آرشمید ، کپلر قانونلری کبی) بو احتمال قارشی بلکه بو صوک نظریات فک بر قسمی امثالی کبی عصر لر جه حکمران اولاجق قوانین طبیعی صره سده کچه جکدر .

هر نه اولورسه اولسون صحتی اثرله ثابت اولان بو نظریات متوالیه فیه ده نظر دقی جالب بر نقطه وارسه اوده هر شیده اولدینی کبی نظریه لرده کی طرز محاکمه و منطق کیتدکجه کسب مکملیت ایدیشی و دائماً مؤخرک مقدمه نسبتله ده مقارن صواب و حقیقت اولیشیدر .

بو قیلدن اولق اوزره فک بکونکی نظریاتنک دخی ... اسکی نظریه لره فائق بر قیمتی حائر اولدینه حکم ویرمکده هیچ بر وجهله تردد اولنه مز . فک اکه زیاده مقارن صحت و بلکه ده قسماً محض حقیقت اولان نظریات اخیره سی مناسبتیه فیکرمده اویانان بعض طویغولرم وار که ... تحسیناتی و لوناقص بیله اولسه یازمقدن کندی منع ایده میه جکم :

پک یقین زمانه قدر فن ، موجوداتی اوج قسمه تقسیم ایدیور و بولره : حیوانات ، نبات ، و جمادات اسلملرینی ویریوردی . ینه پک یقین زمانلرده نباتاتکده حیوانات کبی اجسام عضویه دن اولدینی ، حساس ، و ذی حیات بولندینی ثبوت بولای . نباتاتک نشو و نما سی ، انسانی ، تلقیحی ، تحسینی ، مرضی ، تدوینی ، مماتی آری آری تدقیق ایدلای . نباتاتک صفحات حیاتیله حیواناتک ادوار حیاتیله سی ارسنده بیوک فرق لر اولدینی بویه جه تبیین ایدنجه بالعموم مخلوقات عضوی ، غیر عضوی اولق اوزره ایکی قسمه منجر قالیوردی . عضوی صنفده حیوانات و نبات و غیر عضوی صنفده طاش ، دمبر ، طوپراق . . . و سائر کبی جمادات داخل بولیوردی .

بر ایکی سنه اولدمیرک چلیکک حیاتی ، تحسینی ، مرضی ، تدوینی ، مماتی تدقیق ایدن بر متفنن تجارب و تدقیقاتی معادن سائر یه ده تسمیل

ایدرك بالعموم معادنك نباتات کبی ذی حیات و صاحب حس اولدینی اعلان ایدیوردی . اجرا ایدیلن تجارب متوالیه بوسوک فکرک صحتی تأیید ایلمکده در . جمادات سائر نکده معادن مثللو حیات قانون عمومیسنه تبعاً مخلوقات عضویه دن معدود اوله میه جغنی کیم انکار ایده بیلور . فک صوک تحریاتی پک یقین بر آتیده حیاتک موجودات کائناته شامل اولدینی ، بو حیات موجوداتده بر فرق وارسه اوده اثر حیات و تحسین عضوی درجه لرینک بتون موجوداتده بر برندن جزئی کلی فرق بولندینی اثبات ایده جکدر . شو حسابجه اوزرنده کزوب یورودیکمز کره ، البحار ، هوای محیطی ، اجرام سما ، و بو اجرام نامتناهی اوزرنده یشایان نامتناهی عضویه لر ، درجه درجه ، حیات ، قانون عمومیسندن حصه مند اولق ایجاب ایتزمی ؟ اثر حیات و تحسین عضوی کره مز ایچون انسانلرده اکه زیاده متکامل بر شکله ایه ده عوالم نامتناهی ایچنده کیم بیلور حساسیت حیاتی و عصیه نیک نه مکمل درجه لرینه واصل اولمش عضویه لر واردر .

رقت تحسین عضوی ایچون بر حد تصور اولنه مز . حیاتک نامتناهی تظاهراتی واردر . شرائط محیطیه و اقلیمیه مز تبدل ایتدکجه عوالمه نسبتله بر ذره اوله میان کره مزده کی اشکال عضویه ده بیله شمدیه قدر قدر تبدل و اثر ترقی و تکامل کورلمشدر . بناءً علیه ذوی الحیات ایچنده موجودیتی حساس بر جمله عصیه حاله کیرمش نیجه مافوق التصور حیاتلر واردر . مادامک بتون اشیا و محیط مز درجه درجه حیاتدن نصیبه داردر . بناءً علیه کائناتده مشهود مز اولان انقلاباتک کافه سی بر عضویتدن دیگر عضویتده استحاله ایتدکدر که حیات حقیقی بتون موجوداتی محیط بر کل ازلیدن بشقه برشی دکدر . ایشته معنای علوی روحه و بونک ازلیتنه بر دلیل فی ده !

موجوداتک منشأ اصلیمی قوتدر :

بالجمله اجسامک اجزأ فردیه دینان غایت کوچک بر طقم ذره . جنکردن مرکب اولدینی معلومدر . پک یقین زمانه قدر فن قوت دینان اثری ایله وجودی متحقق مؤثرک بهمه حال اجزای افراددن متشکل بر مادهیه متوافق بولندینی در میان ایدیور و ماده سی اولیان بر قوتک موجودیتی قبول ایده میوردی . قوت دینان مؤثرک ماده نیک طبیعتده مکنوز بر صفت ممیزه اولدینه ، هیچ بر ماده نیک قوتسز اوله میه جغه و قوت ایله ماده نیک موجود اولدینی بریده ایسه بهمه حال بر حرکتک موجود اولمی ایجاب ایده جکنه قوت ، ماده و حرکت دینان بو عناصر ثلثه نیک بر برندن لاینفک اولدینه قناعت ایدیوردی . فک صوک صفحه سی (رادیومک کشفندن صکره) بو اوج عنصری ایکی به تنزیل ایدیور و ماده دینان محسوس و قابل تماس و رؤیت نسنه نیک قوتدن غیری برشی اولدینی و جزؤ فردک عادتاً بسم بر قوتک قابل حس و قابل لمس بر حده قدر تکاثف و تصالب ایتمش بر شکل خصوصیسندن عبارت اولدینی سویلور . جزؤ فرد دینان و بر طبیعت مادهیه و محسوسه یی حائر اولان ذراتک هر بر لرینک قوت نامی آلتسده کی مؤثریکانه نیک اشکال متنوعه متکافه سندن بشقه برشی اولدینی اکلاشیلنجه عوالم

اسلامدرده دکنمیلک

دو نمانز و تجارت بحریه من

(صراط مستقیم) جديايدن، اسلامرك، عثمانليرك احوال و ترقيسندن وسائر صنایع، تجاری، فنی معلوماتدن باحث اولمائه كنديني بتون دنيايه طامتش و بوكون رشديه طلبهسندن بدئه سكسان ياشندهكي يرفانيه قدر مطالعهسندن مستفيد اولمقده بولنديغني نظر مطالعه و اهميته الهرق عرض ايلرم كه بوكون دولت و ملت عثمانيه نك ترقی و تعاليسي فن، صنعت و تجارتك و تخصیص تجارت بحریه منك ترقی ايتمنه وابسته در. ملتك يوزيني كولديره جك، خزينه ماليه سنی مالا مال ايدنه جك شی، آنجق واپورلر منك بتون بحر سیاه، بحر سفید و حتی هند، چین امریقایه قدر سیروسفر ایدیه بیلمسی و نقلیات اشیاى تجاریه ایلیمسی ايله قابل واولباده كوستریله جك اقتدار فنی و بحریه متوقفدر.

اوت! دورلیم استبداده دولتمنقرض اولمق اوزره ایکن تجارت بحریه من فصل ترقی ایدیه جك ایدی! له الحمد شمدی اویله بردور جلیله کیردك كه ملت مملکتی، تجارتی ایدى، ظالمه استبداددن جبراً آلدی. چالشمنه باشلادی. تجاری جمعیتلر من چوغالدى فقط (دونما، دونما) ديه کیجه کوندوز باغروب دوران بو ملت مفخمه نك تجارت بحریه سى اولمازسه يته پاره من خارجه چيقار و دونمانك وجودينه روح قدر اقتضا ایدن ثروت حاصل اولماز.

ایشته روح جسم ملتى تقويه و اعلا نیت خیریه ترقیپورانه سیله بحریه قول اغلغندن متقاعد (حمید ناجی) بك (ملى تجارت بحریه قبودان و چرخجی) مکتبى کشاد ایلدى. بوكون طلبه سى يوزه قریبدر. کوندن کونده آرئیور. بورادن چقه جق طلبه تجار کیلر مزده خدمت ایدیه جك، قبودان و چرخجی اوله جقار. ایجاب ایدرسه دونمىای هایونده قبول اولنه جق! ملت نجییه، مملکت مزده بویله بر مکتبک وجودیله افتخار ایتسون. ظن ایدرسه م مبشرات عظیمه دن اولان بویله بر مکتبک وجودندن بیله بی خبر اولان اهلیمزده واردر.

ماه حالک دردنجی جمعه کیجه سى مدیر و مؤسس مکتب (حمید ناجی) بك اوغلنده (اوده ئون) تیار و سنده بحریه مزه و تجارت بحریه مزه دائر غایت مهم فنی، تاریخی، اقتصادی بر قونفرانس ویردی. تیار وده بالخاصه حاضر بولنان بعض رجال حکومت و امرا و ضابطان بحریه و اهالی نك صوك درجه ده موجب استفاده سى و جالب تقديرات فوق العاده سى اولدی

مومى اليه قونفرانسنه بدایه بر تشکرله، باشلايه رق دكر ك جهت فنيه و سياسيه سنه کیریور، زمانمزده قدر بحریه تاریخی اساسلیجه اجمال ایدیور. صوکر، بعض مطالعات مهمه بحریه علاوه سیله ختام ویریور. قونفرانس سرتاپیما جالب نظر دقت و استفاده در. بنده کرده اوراده ایدم. مدیر مومى الیهدن بر قویپه سنى آلدیم. تعمیم استفاده ایچون تقدیم ایدیورم. لطفأدر جنی تمنی ایدرم. چونکه عمومك

و کائناتی تشکیل ایدن موجودات ماده نامنه هر نه که وارسه بو وارلغك منشأ اصلیسى بر قوه نامتاهیه اولمق ایجاب ایدر. بو حالده عضویت انسانیه داخل بر جزؤ فرد مادی نك خواص طبیعیه سى هر نه دن عبارت ايسه بر نبات ویا معدنك عضویتنده داخل بر جزؤ فرد مادی نك اساس و طبیعتی تماماً بر برینك عینیدر. یعنی هر ایکی جزؤ فرد دخی قوتك برر شكل متصلبندن بشقه برشی دکلدر. نباتده ویا معدنكده كى جزؤ فردك نبات و معدن طبیعتنده اولیشی کویا که قوتك درجه تکاتفك و یا شرائط متصلب نك بر برندن فرقلى اولیشندن منبعثدر. دیمکه اساس بر، فقط تجنی مختلفدر.

مادیت اصغر نامتاهیه دن مادیت اعظم نامتاهیه یه قدر حکمران اولان سبب و منشأ حقیقی بر وحدتدر که بو وحدتک انقاسمى، مقداری مولدی، ابتدایى، و انتهاسى یوقدر. موجودیت مطلقه او وحدت قوته، حقیقت حیات، او وحدت علویه و ازلیه ده در.

مطالعات سابقه مزوجله بتون موجودات عضوی و حیاتی اولنجه، اصلده و منشأده برلك بولننجه انسانلر، روحلر، وارلقلر آرهمسندن بر اشتراك اولمق طیبیدر. سیرتیزمه دنیلن حادثات اخیره اشتراك حیات و حساسیته برر مثال جلیدر. بو عالمده بتون مشهودا منر اضافیدر. موجودیتلر نسبیدر. کائناده مطلقیت یا لکیز وحدته خاص بر صفت ممیزه در که صانع حقیقی اودر. امرشیک حقیقی اونده مندمج و اوکام منحصردر. هر موجودك ماضیسى، حالى، آتیسى او برلكه منجر در. اعداد، زمان، مقدار دنیلن شیلر عقل قاصر بشرک حکم و قیاس ایتدر. وحدت ایچون مقدار تصویری محالدر. چونکه وحدت عوالم نامتاهیه یی، اصغر صغرای عضویتی محاطدر. اعظم نامتاهیلکه بر حد متصور دکلدر که مبدئى تشکیل ایدن عضویت ماده یه دائر بر فکر پیدا ایتك ممکن اولسون. اصغر صغرای عضویات بر عالم، باشلی باشنه برر نامتاهیلکدن بشقه برشی دکلدر. کیم بیلور میقروبیك عضویتلر نیجه نیجه نامتاهیه میقروبیك عضویتلره برر عالم حکمنده در. عضوی بر انسان کوزی میقرو سقوب دنیلن بر واسطه یه مراجه غایت کوجوك عضویتلری عضویتلر کوریور. واسطه تحلیل ترقی ایتدکجه قولمز جه غایت الغایه کوجوك لده کوریه جکنده شبه یوق. فقط غایه مطلق اصغریت و وصول ممکنى؟ اصلاً! ضیانك سرعتی ثانیه ده ۳۰۰۰۰۰۰۰۰ کیلومتره اولدیغی حالده خلقت عالمدن بو آنقدر ضیالری هنوز کره مزه واصل اوله میان اجرام ساویه نك وجودینی فن اثبات ایدوب طوررکن اعظم نامتاهیلکه حد وارمیدر؟ اصلاً!

خلقت عالم دیدم. بوسوزمله وقوع خلقت بر مبدأ تخصیص ایتمش اولدم که حاشا! حقیقته زمان یوق که مبدأ اولسون. قدر جبر نفس ایتسه مقایسات فکریه دائره محدودسندن خارجه چیقامدیغندندر که بتون محاکماده طار و صیقی بر محصوریت کور واپور. بو محدود وقاصر محاکمزه صیغه بیلن بو بیوککلر، بیوککلک معنای حقیقی و معطوف لهنه نسبتله یته بر جزؤ اصغر صغرا دن بشقه برشی دکلدر. غفلتی ترك ایدلم!...

عمر لطفی